MENINGER

Ansvarlig redaktør **Erling Omvik**.
Administrerende direktør **Petter Chr. Saugstad**.

Fredriksstad Blad er en fri avis som henvender seg til alle mennesker i Fredrikstad-distriktet. Avisens formål er å fremme et konservativt samfunnssyn. Vi ønsker å bidra til en konstruktiv utvikling av vårt lokalsamfunn, for å bevare det beste i det bestående. I vårt arbeid opptrer vi på vegne av leserne. Det er derfor i både redaksjonens og lesernes interesse at vår redaksjonelle virksomhet skjer uavhengig av eiere, politiske partier og interessegrupper. Samfunnsdebatten er avisens viktigste begrunnelse, og våre debattspalter står åpne for alle.

PFU Fredriksstad Blad ønsker å rette seg etter regler for god presseskikk slik disse er nedfelt i Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen. Det er også anledning til å reise klage for Pressens Faglige Utvalg, boks46, Sentrum, 0101 Oslo, telefon 2240 5040, faks 2240 50 55.

Våre kronikker har fast format og skal inneholde 4000 tegn. Tilsvarende for replikk er 1200 tegn. Antall tegn er medregnet ordmellomrom.

Fortsett debatten på f-b.no ved å bruke kommentarfeltet under artikkelen.
Fortsett debatten i papiravisen ved å sende mail til **brev@f-b.no**, evt. brev til Fredriksstad Blad, boks 143, 1601 Fredrikstad. Brev publiseres med fullt navn og adresse.

Verden i bilder

Rettsmedisiner Torleiv Ole Rognum er professor ved Rettsmedisinsk institutt på Rikshospitalet. Han ledet det tunge arbeidet med å obdusere de 77 drepte etter terrorhandlingene. FOTO: SCANPIX

Manuel Revillon, 46, legger siste hånd på et bilde av Jesus Kristus som vises langs hovedgaten i Makati City, Metro Manila i forberedelse for påskeuken. FOTO: REUTERS

Kansas Jayhawks-spillere depper etter at de ble slått av Kentucky Wildcats i NCAA Final Four-mesterskapet for college i New Orleans, Louisiana. FOTO: REUTERS

Vi vil derfor love byens befolkning at tilbud til rusmisbrukerne vil få en annen prioritering de nærmeste årene.

FRØYDIS WROLDSEN
LEIF EGIL ANDREASSEN

FLERE BREV, SIDE XX

LEDER

Ekstremister i vitneboksen

■ mulla Krekar og bloggeren Fjordman figurerer begge på vitnelisten når rettssaken mot Anders Behring Breivik starter over påske. Får massedrapsmannen fra 22. juli dermed en mulighet til å regissere den propagandaforestillingen han ønsker seg, og som mange frykter? Et nøkkelspørsmål i denne saken blir hvorvidt tiltalte er tilregnelig, dvs. om det hele skal munne ut i straffeutmåling eller psykiatrisk behandling. Og et hovedanliggende for Breivik og hans forsvarere blir å svekke konklusjonen fra de første rettspsykiaterne om vrangforestillinger. Dette gjenspeiles med all tydelighet i den vitnelisten som hittil er offentliggjort.

■ Listen fra forsvarere og bistandsadvokater preges av to yrkeskategorier, den ene innen psykiatrien, den andre med fagkyndighet på totalitære ideologier, ekstremisme og terrorisme. Den siste faggruppen hentes inn for å belyse spørsmål knyttet til Breiviks politiske motiver. Hvor utbredt er forestillingen om en eskalerende kulturkrig mellom islam og Vesten i visse miljøer, og hvor skal grensen trekkes mellom forestilling og vrangforestilling i psykiatrisk betydning? Og her blir noen profilerte personer med ytterliggående holdninger også stevnet som vitner.

■ At ekstreme miljøer med motsatt fortegn bekrefter hverandres verdensbilde, er jo et velkjent fenomen opp gjennom historien. Peder Jensen alias Fjordman og Najmuddin Faraj Ahmad alias mulla Krekar er i så måte profilerte personer i samtiden. Å plassere dem i vitneboksen kan kanskje bidra til at visse spørsmål blir bedre belyst. I alle fall har Breivik satt dem på sin vitneliste, en liste hvor flere av kravene umulig kunne innfris. Og retten står i prinsippet fritt til å godkjenne eller forkaste vitner.

■ Men et grunnleggende prinsipp gjelder den tiltaltes rettssikkerhet. Og et kjennetegn ved rettsstaten er at dens prinsipper ivaretas fullt ut også overfor dem som har satt seg fore å bekjempe rettsstaten i dens nåværende form. Den norske rettsstaten har hittil vist sin styrke i møte med 22.7-drapsmannen. Vi får ha tillit til at retten som settes 16. april vil bestå prøven ved å trekke en klar grense mellom de vitneforklaringer retten selv finner relevante og tiltaltes drøm om å utnytte rettssaken til propagandaformål.

Gode intensjoner kan bli borte i frykt for underskudd

KRONIKK

Annett Arntzen
Professor
Ekspertgruppen for Heprogress

Samhandlingsreformen, ny helselovgivning og ny finansieringsmodell er vedtatt, og trådte i kraft fra januar 2012. Et av målene er å redusere sosiale helseforskjeller, sikre økt kvalitet i det offentlige helsetjenestetilbud og bidra til en mer likeverdig helsetjeneste. Det skal satses mer på forebygging og folkehelsearbeid. Mestring og behandling skal skje der folk lever sine liv. Alle intensjonene er svær gode!

Men, de økonomiske virkemidlene gjennomføres i raskere fart enn de andre virkemidlene i samhandlingsreformen. Før reformen betalte staten hele regningen for sykehusopphold. Nå betaler pasientenes hjemstedskommune 20 prosent av utgiftene for innleggelser ved medisinske avdelinger, og kommunene har fått økt ansvar for utskrivningsklare pasienter. Hensikten er å stimulere kommunene til mer forebygging, slik at utgiftene til sykehusopphold reduseres.

Staten skal overføre penger til kommunene for å kompensere for de nye utgiftene. Men, det er et paradoks når kommuner som trenger forebyggende arbeid mest, vil få minst ressurser til å gjøre dette. Når alder er det eneste kriterium for tildeling av statlige ressurser, straffes kommuner som har lavest forventet levealder. Kommunene får 311 kroner per innbygger i aldersgruppen mellom 0–17 år, summen øker jevnt med alder, til 4688 kroner per innbygger over 90 år. Altså, jo flere eldre i en kommune, jo mer penger fra staten for å dekke sykehusinnleggelser.

Tja, det høres kanskje umiddelbart rettferdig ut. Men, er det slik at det i kommuner der folks levealder er kort, har minst behov for sykehusinnleggelser? Eller, er det kanskje slik at færre eldre er et uttrykk for dårligere helse i befolkningen?

Hvis folk dør tidlig på grunn av dårlig helse, kan det kanskje være slik at disse har et stort behov, eller større behov for sykehus innleggelser? Og, at det kanskje er i disse kommunene behovet er størst for forebygging og helsefremming? Men, kommuner med få eldre får tilført færre penger fra staten.

Nylig lanserte Folkehelseinstituttet nye folkehelseprofiler for alle landets 430 kommuner. Hvordan er helsetilstanden hos innbyggerne i kommunen? Hva bør kommunen gjøre for å forbedre den? Disse to spørsmålene fikk kommunene ansvar for å finne svar på da den nye Folkehelseloven trådte i kraft fra 1. januar i år. Data i helseprofilene er hentet fra helseregistre, Statistisk sentralbyrå og utdanningsregistre, og vi kan med et tastetrykk vurdere levekår, miljø, skole, levevaner, helse og sykdommer i kommunen vi bor i. Vi kan sammenligne oss med andre kommuner i fylket, eller med landsgjennomsnittet.

Hvis vi sammenligner to ulike kommuner med forskjellig forventet levealder og levekår, har da nødvendigvis kommunen med kortest levealder i befolkningen minst behov for sykehusinnleggelser? Eller, hvis vi sammenligner to kommuner med lik forventet levealder, men med svært forskjellige levekårsprofiler, er det da rettferdig at disse kommunene skal få samme overføring fra staten? Eller, to kommuner med omtrent samme antall sykehusinnleggelser, men som har ulik befolkningsstørrelse og alderssammensetning vil få svært varierende overførsler fra staten.

Når alder er det eneste fordelingskriteriet kan forskjellene bli store. Kommuner som fra før er godt stilt og har den friskeste befolkningen kan få flest penger til å drive helsefremmende og forebyggende arbeid. Dette kan bidra til å øke sosialt betingede helseforskjeller.

Hvis en kommune ikke reduserer antall sykehusinnleggelser vil de økte økonomiske rammene gå til å dekke dette, fremfor annet folkehelsearbeid som blant annet handler om levekår, fysisk aktivitet, ernæring, barne- og ungdomsarbeid, bolig, utdanning og arbeid.

Lokalt selvstyre er bra, vi vil gjerne ha mer av det – men, det er et paradoks når det i mange kommuner fortsatt er stor usikkerhet rundt samhandlingsreformen. Helsepersonell er bekymret for behandlingstilbudet, kompetanse og rekrutteringsproblemer blir diskutert, og brukerne er usikre på om deres rettigheter blir redusert. De som har ansvaret for å sikre en mer helhetlig og koordinert tjeneste gjennom forpliktende samarbeidsavtaler burde ha fått mer tid – tid til å opparbeide den forståelsen og kunnskapen som kreves for å løse oppgavene. Samhandlingsstrukturene burde få tid til å vokse frem. Det er ikke frykten for økonomiske underskudd som skal styre endringene som må gjøres for å nå de gode intensjonene som ligger bak samhandlingsreformen.

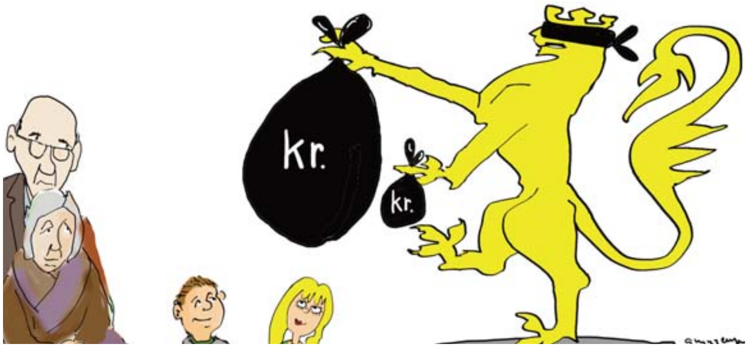

TEGNING: JØRN GRYNNERUP

Teknologi må ikke ta bort kontakt

REPLIKK

Bengt Morten Wenstøb
Bystyrerepresentant
Høyre

Sosial- og omsorgsutvalget skal i sitt møte 12. april 2012 behandle prosjekt for innovativ velferdsteknologi. Prosjektets hovedmålsetting er å sette kommunen i stand til å møte den demografiske utviklingen med en økende andel av eldre i befolkningen og økende antall omsorgtrengende innenfor flere befolkningsgrupper, med bruk av innovativ helse- og velferdsteknologi, i samspill med organisasjons- og tjenesteutvikling.

Det er en utfordring å bruke ny teknologi innenfor omsorgssektoren og samtidig ivareta brukerperspektivet. Det finnes åpenbart mange teknologiske løsninger som vil kunne både effektivisere og ivareta den enkelte brukers ønske om å bo hjemme lenger enn i dag. Men det er også viktig og ta vare på den enkeltes behov for å være privat.

Det betyr at man må være varsom med å overvåke den enkelte bruker ved bruk av teknologiske løsninger for å effektivisere, der dette kan gå på bekostning av menneskelig kontakt. Alle har behov for nærhet spesielt når vi er i den mest sårbare delen av livet der vi har stort behov for omsorg av andre.

Strømpesyndromet løst en gang for alle?

Er du blant dem som lurer på hvor sokkene blir av? I uke 3 har du 20 like par sokker. Men i uke45 har du plutselig bare 12 og de er alle ulike.

Du er åtte i manko og hvor er de blitt av? Det er gjort unyttig forskning på det og svaret er at de kan ha havnet i skittentøykurven. Nederst.

Jeg er blant de mange som rammes av sokkedøden og tror jeg har funnet løsningen.

Den går ut på å kjøpe inn en hærskare av like svarte sokker. Garderobeskapet ditt må bugne av dem – for de forsvinner raskt.

Det er et stort poeng at alle er svarte for da kan du pare dem helt tilfeldig. I dagslys kan du kanskje oppdage at det er nyanseforskjeller mellom sort og sort, men alt er i hvert fall bedre enn å gå med en grå og en sort sokk- slik jeg har måttet gjøre når sokkedøden har herjet som verst.

Stor var derfor min lykke da jeg kom over hele 10 par svarte sokker for 99 kroner på Svinesund. Jeg var på nippet til å kjøpe 20.

Heldigvis gjorde jeg ikke det. For ved oppakking så jeg at det var en farget vertikal stripe på den ene siden av sokken.

Den ødela hele planen. Svart sokk- ja. Men er det mulig å pare dem vilkårlig? Nei.

John Johansen
Journalist

SIGNERT

Følg debatten på
f-b.no

Jotne Eiendom vil ikke påta seg ansvar og vedlikeholdskostnader for tre av de gamle kranene på Værste.

Emin Karahasan
Det er sånn tull som dette som hindrer utvikling! Hvem er det som bryr seg om tre rustne kraner? Dem burde heller BETALT Jotne Eiendom for å rive dem.

Edgar Ingvald Johansen
Kranene til stor fare? De ble bygget for å holde. Og hvorfor plutselig det nå? Er det ikke da vanskelig å ha virksomhet der da? Dra heller nytte av kranene en å fjerne dem. La dem stå der som moment. Ville vært ille trist om de forsvant helt.

Atle Martinsen
Hvorfor kan de ikke bare beholde de kranene som enda er i drift da? Er ikke mer en tre uker siden Jotne hadde god bruk av den ene krana i alle fall :-)

Erik Pedersen
Av og til gjør politikere det veldig lett for seg selv og vanskelig for andre ...

10 ukers MR-kø

Lasse Rasmussen
Ja, dette er jo logisk. Vi har for mange pasienter, så da bare nekter vi å undersøke mange av dem. Da går jo køen ned og sykehuset sparer tid og penger! Win-win-situation. Eller?

Jan Erik Hansen
Så køen skal kortes på å ikke gjøre all jobben. Er det 1. april enda? Lurer på hva han hadde sagt til mureren, hvis han hadde bestilt en undermur og mureren hadde bare murt opp annenhver blokk for å komme fortere til neste jobb for å få ned ventetiden på han.

Gruste Sarpsborg i bykampen

Edgar Ingvald Johansen
Vi vant energikampen. Selv slo jeg av alt. Kun kjøleskap og varmtvannsbeholder på. Men brukte ikke vann, lys eller radio. La meg nedpå den ene timen rett og slett. Mitt bidrag for å vinne over Særp. Viktig seier også for miljø å sette litt fokus på dette.

Eva Synøve Einarsen
Hurra vi vant i år også. Deilig å knuse sarpingene igjen.